

Fylkesmannen i Vest-Agder

Helse- og omsorgsavdelingen

Saksbehandler: Jan Henrik Danielsen
Tlf.: 38176881

Deres ref.:
Vår ref.: 2012/5642

Vår dato: 21.12.2012
Arkivkode: 736.0

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

U.off. jf. offl. § 13, jf. fvl. § 13

Fylkesmannens svarbrev: Høring – bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi i helse- og omsorgstjenesten

Fylkesmannen i Vest-Agder viser til Helse- og omsorgsdepartementet høringsbrev av 03.10.2012 vedrørende forslag til endringer i pasient- og brukerrettighetsloven, og har følgende innspill.

Til 6.2:

«Formålet med og vilkår for bruk av teknologien, for eksempel å varsle personell, vil imidlertid kunne innebære at det bare er aktuelt å vurdere slike tiltak når det er helse- og omsorgspersonell i umiddelbar nærhet.»

Det bør klargjøres hva som er å anse som «i umiddelbar nærhet». Noe av hensikten med lokaliseringsteknologien brukt på personer med nedsatt orienteringsevne er nettopp å gi pasienten/brukeren anledning til å kunne bevege seg over et større geografisk område uten fysisk tilsyn/nærvær av helsepersonell.

Til 6.2.3:

«Departementet foreslår derfor at det stilles som vilkår for å ta i bruk varslings- og lokaliseringsteknologi at dette er nødvendig for å hindre eller begrense risiko for skade på pasienten eller brukeren. Eksempler kan være risiko for å bli påkjørt, falle i vannet eller falle og brette benet eller utsette seg for forfrysninger eller andre skader fordi de ikke blir funnet.»

Vi mener at lokaliseringmulighet i seg selv ikke nødvendigvis vil hindre risiko for de skadene som nevnes i høringsnotatet. For å eliminere en slik risiko må lokaliseringmulighet også kombineres med definerte sonekart som varsler når brukeren krysser sonegrensene. Dette vil etter vår oppfatning kreve at bruk av lokaliseringsteknikk må følges av en (utryknings-)beredskap fra tjenesteyter.

Til 6.3.1:

Departementet skriver her vedrørende bruk av tvang etter kap 4A: *«Departementet er imidlertid usikker på hvor stort behov det vil være for en slik hjemmel i praksis og ønsker høringsinstansenes syn på dette.»*

Her er det vanskelig å uttale seg sikkert om behovet, men at det finnes en mulighet for å bruke tvang etter kapittel 4A er likevel hensiktsmessig. Det kan tenkes at det oppstår situasjoner hvor pasienten viser motstand, og at det skal utelukke et tiltak som er hensiktsmessig og

forsvarlig for pasienten vil kunne være urimelig. Det vil også skape et nytt skille i forhold til dagens regelverk, da «lokaliseringstiltak» i motsetning til de andre varslingsstiltak ikke vil kunne omfattes av kapittel 4A. Det er sannsynlig at det vil kunne oppstå mange situasjoner der det er vanskelig å fastslå hvorvidt det ytes motstand, slik at kapittel 4A får anvendelse. Da er det bedre (på samme måte som en del andre tiltak som i dag faller inn under kapittel 4A), at tiltakene vurderes som et tvangstiltak ved at det presumeres motstand, enn at en kun fastslår at pasienten ikke viser motstand og lar tiltaket falle inn under kapittel 4. Dette skillet er vanskelig i dag, og det vil være uheldig å fjerne denne muligheten til å la et tiltak gå inn under kap.4A ved forventet motstand, når da allerede eksisterer per nå. Det vises for øvrig til at rettsikkerhetssituasjonen er langt sterkere etter kapittel 4A, da Fylkesmannen spiller en aktiv rolle med å gjennomgå alle vedtakene som blir fattet, enn etter kapittel 4. Det vises videre til at forslaget til ny 4-6a oppstiller kun en plikt til å fatte vedtak og ikke en plikt til å la disse gå i kopi til Fylkesmannen.

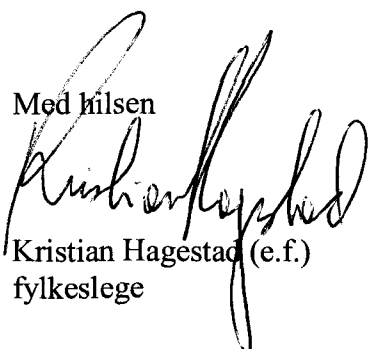
Til 7:

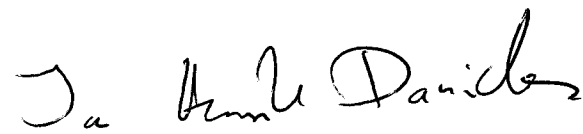
«Departementet legger derfor til grunn at forslaget i seg selv ikke vil innebære økonomiske eller administrative konsekvenser. Dersom kommunene velger å benytte seg av adgangen til å tilby slik teknologi, vil det imidlertid kunne innebære noe økte kostnader knyttet til vedtak og eventuell klagebehandling hos Fylkesmannen.»

Fylkesmannen mener at det kan være fare for å undervurdere personalkostnadene som kan gå med til bruk av den foreslåtte varslings- og lokaliseringsteknologi i tjenestene. Vi ser for oss at dette kan bringe med seg følgende press på personellsituasjonen for tjenesteyter:

- Opplæring i bruk av teknisk utstyr
- Vedlikehold av utstyr
- Informasjon til brukere / pårørende
- Personalberedskap ved oversikt over / sporing av aktive «utegående» GPS-brukere
- Utrykningsberedskap ved kryssing av «sonegrenser» , jf. det ovennevnte

Med hilsen

Kristian Hagestad (e.f.)
fylkeslege

Jan Henrik Danielsen
rådgiver